בעזהשי"ת

שַׁבָּת הַחוֹדֶשׁ

חִיזוּק אוּן עֵצוֹת זִיךְ צוּ בַּאנֵייעֶן
אִין דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן

פוּנְדָאסְנֵיי לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה

דִי וָואךְ לֵיינְט מֶען פַּרְשַׁת הַחוֹדֶשׁ, זָאלְסְטוּ זִיךְ זֵייעֶר שְׁטַארְקְן אוּן זִיךְ אוֹיפְפְרִישְׁן אִין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, וַוייל צַדִיקִים זָאגְן אַז פַּרְשַׁת הַחוֹדֶשׁ אִיז אַ גוּטֶע צַייט זִיךְ צוּ בַּאנֵייעֶן אוּן זִיךְ אוֹיפְפְרִישְׁן אִין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם אוּן נִישְׁט זַיין אַלְט; דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן נא): "אֵין טוֹב לִהְיוֹת זָקֵן", עֶס אִיז נִישְׁט גוּט צוּ זַיין אַלְט, "הֵן חָסִיד זָקֵן, הֵן צַדִיק זָקֵן", סֵיי אַן אַלְטֶער חָסִיד, סֵיי אַן אַלְטֶער צַדִיק - אִיז נִישְׁט גוּט צוּ זַיין; מֶען דַארְף זִיךְ בַּאנֵייעֶן יֶעדְן טָאג אָנְצוּהֵייבְּן פוּנְדָאסְנֵיי דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

הֵייבּ אָן פוּנְדָאסְנֵיי לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, מַאךְ זִיךְ אַ קְבִיעוּת צוּ לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג אַ בְּלַאט גְמָרָא, דֶער הֵיילִיגֶער צַדִיק רֶבִּי שְׁלֹמֹה מִ'זְוֶועהִיל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ הָאט זִיךְ אוֹיסְגֶעדְרִיקְט: "אַ מֶענְטְשׁ וָואס לֶערְנְט נִישְׁט אַ בְּלַאט גְמָרָא, יֶענֶעם טָאג הָאט עֶר אַ פָּנִים וִוי אַ הוּנְט, הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵינוּ", אוּן אַמָאל הָאט עֶר גֶעשְׁרִיגְן צוּם גַבְּאַי עֶר זָאל שְׁנֶעל קוּמֶען וַוייל אַ הוּנְט אִיז אִין שְׁטוּבּ, אוּן וֶוען דֶער גַבְּאַי הָאט גֶעפְרֶעגְט: "וואוּ אִיז דִי הוּנְט?" הָאט עֶר גֶעוִויזְן: "דֶער מֶענְטְשׁ זֶעט אוֹיס וִוי אַ הוּנְט", הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵינוּ; זָאלְסְטוּ זִיךְ בַּאנֵייעֶן אוּן אָנְהֵייבְּן לֶערְנֶען גְמָרָא, מַאךְ זִיךְ אַ קְבִיעוּת צוּ לֶערְנֶען אִין אַ סֵדֶר אַ בְּלַאט גְמָרָא נָאךְ אַ בְּלַאט, אוּן אַז דוּ קוּמְסְט אָן צוּ אַ שְׁטִיקְל גְמָרָא וָואס דוּ פַארְשְׁטֵייסְט נִישְׁט - זָאלְסְטוּ זִיךְ נִישְׁט אָפְּשְׁטֶעלְן, נָאר לֶערְן וַוייטֶער אִין אַ סֵדֶר.

טְרַאכְט נָאר פוּנֶעם הַיינְטִיגְן טָאג

דִי וָואךְ לֵיינְט מֶען פַּרְשַׁת הַחוֹדֶשׁ, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן כו): "אֵצֶל הָעוֹלָם הַשִּׁכְחָה הִיא חִסָּרוֹן גָּדוֹל בְּעֵינֵיהֶם", בַּיי דִי וֶועלְט אִיז שִׁכְחָה אַ חִסָּרוֹן, "אֲבָל בְּעֵינַי יֵשׁ בְּהַשִׁכְחָה מַעֲלָה גְּדוֹלָה", אָבֶּער בַּיי מִיר אִיז שִׁכְחָה אַ גְרוֹיסֶע מַעֲלָה, "כִּי אִם לֹא הָיְתָה שִׁכְחָה, לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר בַּעֲבוֹדַת ה'", וַוייל וֶוען עֶס וָואלְט וֶוען נִישְׁט גֶעוֶוען שִׁכְחָה - וָואלְט מֶען נִישְׁט גֶעקֶענְט דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, מֶען וָואלְט נִישְׁט אוֹיפְגֶעהֶערְט צוּ טְרַאכְטְן פוּנֶעם פַארְגַאנְגֶענְהֵייט, פוּן דִי דוּרְכְפֶעלֶער אוּן פְּרָאבְּלֶעמֶען וָואס מֶען אִיז דוּרְךְ, אוּן דָאס וָואלְט גֶעמַאכְט אַז דֶער מֶענְטְשׁ זָאל נִישְׁט וֶועלְן נָאכְאַמָאל פְּרוּבִּירְן צוּ זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, אָבֶּער יֶעצְט אַז עֶס אִיז דָא שִׁכְחָה, קֶען מֶען זִיךְ בַּאנֵייעֶן אוּן אָנְהֵייבְּן פוּנְדָאסְנֵיי.

קוּק נִישְׁט אוֹיף צוּרִיק, אַז מֶען קוּקְט אוֹיף צוּרִיק וֶוערְט מֶען צֶעדְרִיקְט, קוּק אוֹיף הַיינְט, טְרַאכְט 'וָואס קֶען אִיךְ הַיינְט טוּן צוּ מַאכְן אַ נַחַת רוּחַ פַארְן אֵייבֶּערְשְׁטְן?' וַוייל אִין דֶעם לִיגְט דִי הַצְלָחָה פוּנֶעם מֶענְטְשׁ. דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א, סִימָן רעב), אוֹיפְן פָּסוּק (תְּהִלִּים צה, ז): "'הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ', "זֶה כְּלָל גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, שֶׁלֹּא יָשִׂים לְנֶגֶד עֵינָיו כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם", וֶוען אַ מֶענְטְשׁ וִויל אָנְהֵייבְּן עֶפֶּעס צוּ טוּן - סֵיי בְּרוּחָנִיּוּת אוּן סֵיי בְּגַשְׁמִיּוּת - דַארְף עֶר גֶעדֶענְקֶען דֶעם כְּלַל: צוּ קוּקְן נָאר אוֹיפְן הַיינְטִיגְן טָאג; וַוייל וֶוען מֶען וִויל אָנְהֵייבְּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן דַאכְט זִיךְ פַארְן מֶענְטְשׁ אַז עֶר נֶעמְט אוֹיף זִיךְ אַ שְׁוֶוערֶע לַאסְט, אוּן דָאס בְּרֶענְגְט דֶעם מֶענְטְשׁ צוּ טְרַאכְטְן אַז מֶען קֶען נִישְׁט נֶעמֶען דִי עֲבוֹדָה, אָבֶּער אַז מֶען טְרַאכְט נָאר פוּנֶעם הַיינְטִיגְן טָאג - אִיז עֶס בִּכְלַל נִישְׁט שְׁוֶוער; מִיט דֶעם טַייטְשְׁט דֶער רֶבִּי: "הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ", 'הַיּוֹם' דַיְקָא, וְהָבֵן, עַיֵּין שָׁם.

אִיךְ הֵייבּ אָן פוּנְדָאסְנֵיי

דֶער עִיקָר דַארְף מֶען זִיךְ הַאלְטְן אִין אֵיין מְחַדֵשׁ זַיין, פוּנְדָאסְנֵיי אָנְהֵייבְּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן. דֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט (שִׁבְחֵי הָרַ"ן סִימָן ה-ו), אַז בַּיי אִים אִיז

שְׁטֶענְדִיג אַזוֹי גֶעוֶוען, עֶר הָאט זִיךְ אַלֶץ בַּאנֵייט, אוּן אוֹיךְ אִין זַיינֶע יוּנְגֶע יָארְן וֶוען עֶר הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן עֶר הָאט גֶעשְׁפִּירְט וִוי עֶר אִיז אַרָאפְּגֶעפַאלְן - הָאט עֶר זִיךְ צוּרִיק אוֹיפְגֶעהוֹיבְּן אוּן גֶעזָאגְט: "אִיךְ הֵייבּ אָן פוּנְדָאסְנַיי", כְּאִילוּ עֶר הָאט נָאךְ קֵיינְמָאל נִישְׁט גֶעטוּן דִי עֲבוֹדָה; "וְכֵן בְּכָל פַּעַם וּפַעַם, תָּמִיד הָיָה רָגִיל לְהַתְחִיל מֵחָדָשׁ", אַזוֹי פְלֶעגְט דֶער רֶבִּי אַלֶץ אָנְהֵייבְּן פוּנְדָאסְנַיי, "וְהָיָה לוֹ כַּמָּה הַתְחָלוֹת בְּיוֹם אֶחָד", אִין אֵיין טָאג הָאט עֶר אַפָּאר מָאל נָאכְאַמָאל אָנְגֶעהוֹיבְּן פוּן פְרִישׁ, "שֶׁגַּם בְּיוֹם אֶחָד לִפְעָמִים נָפַל מֵעֲבוֹדָתוֹ וְהָיָה מַתְחִיל מֵחָדָשׁ וְכֵן כַּמָּה פְּעָמִים בְּיוֹם אֶחָד", אֲפִילוּ אִין אֵיין טָאג אַלֵיינְס הָאט עֶר זִיךְ שְׁטֶענְדִיג בַּאנֵייט; דָאס אִיז דִי אִידִישֶׁע וֶועג, דָאס אִיז דִי וֶועג וִוי אַזוֹי מֶען קֶען זוֹכֶה זַיין צוּ וֶוערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, אַ גְרוֹיסֶער צַדִּיק.

דֶער עִיקָר זָאלְסְטוּ אוֹיפְזוּכְן דָאס גוּטְס וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט מִיט דִיר; דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט אַזוֹיפִיל גוּטְס מִיט יֶעדְן מֶענְטְשׁ, אוּן אַנְשְׁטָאט קְרֶעכְצְן אוּן זִיךְ אָפְּרֶעדְן אוֹיף וָואס עֶס פֶעלְט - דַארְף מֶען עוֹסֵק זַיין אִין דַאנְקֶען אוּן לוֹיבְּן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, וַוייל וִוי מֶער מֶען דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן - אַלֶץ מֶער יְשׁוּעוֹת קוּמְט אוֹיפְן מֶענְטְשׁ. מוֹהֲרַנַ"תְּ זָאגְט: "וֶוען אַ מֶענְטְשׁ רֶעדְט זִיךְ אָפּ, זָאגְט מֶען אִין הִימְל: 'קוּקְט אָן דֶעם מֶענְטְשׁ, מֶען גֶעבְּט אִים גוּטְס אוּן עֶר רֶעדְט זִיךְ אָפּ, לָאמִיר אִים וַוייזְן וָואס מֵיינְט שְׁלֶעכְט', אָבֶּער וֶוען אַ מֶענְטְשׁ דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, זָאגְט מֶען אִין הִימְל: 'קוּקְט אָן דֶעם מֶענְטְשׁ, עֶר אִיז פְרֵיילִיךְ אוּן דַאנְקְבַּאר, לָאמִיר אִים וַוייזְן וָואס מֵיינְט גוּט', אוּן מֶען גֶעבְּט אִים אַלֶע יְשׁוּעוֹת.

פַארְגֶעס דִי עֲבֵירוֹת, פְרֵיי זִיךְ מִיט דִי מִצְוֹת

אֲפִילוּ דוּ בִּיסְט גֶעפַאלְן אִין דִי טִיפֶע אָפְּגְרוּנְד, דוּ גֶעפִינְסְט זִיךְ אִין שְׁאוֹל תַּחְתִּית רַחֲמָנָא לִצְלָן, פוּן וָואס דוּ הָאסְט אַלֶץ עוֹבֵר גֶעוֶוען, זָאלְסְטוּ וִויסְן אַז אוֹיבּ דוּ וֶועסְט פוּן דִי רֶגַע אוֹיפְהֶערְן טְרַאכְטְן פוּן דִי אַלֶע זַאכְן וָואס דוּ הָאסְט עוֹבֵר גֶעוֶוען, אוּן דוּ וֶועסְט זִיךְ אָנְהֵייבְּן מְחַיֶּה זַיין מִיט דִי גוּטֶע זַאכְן וָואס דוּ הָאסְט זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ טוּן; מִיט דַיין צִיצִית, תְּפִילִין, תּוֹרָה, תְּפִלָּה, צְדָקָה, שַׁבָּת וְכוּ' אוּן דוּ וֶועסְט זִיךְ זֵייעֶר פְרֵייעֶן מִיט דֶעם - קֶענְסְטוּ זוֹכֶה זַיין אַז אַלֶע דַיינֶע עֲבֵירוֹת וֶועט אִיבֶּערְגֶעדְרֵייט וֶוערְן צוּ זְכוּתִים, אוּן דוּ וֶועסְט אַרוֹיפְגֵיין הֶעכֶער אוּן הֶעכֶער, בִּיז דוּ וֶועסְט נִכְלָל וֶוערְן אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אָבֶּער וִויסְן זָאלְסְטוּ אַז דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם וֶועט נִישְׁט צוּלָאזְן דוּ זָאלְסְט זִיךְ אָנְהֵייבְּן פְרֵייעֶן, עֶר וֶועט קוּמֶען צוּ דִיר מִיט אַ פַארְשְׁטֶעלַאכְץ, עֶר וֶועט דִיר זָאגְן: 'טַאקֶע, דוּרְךְ שִׂמְחָה קֶען מֶען אָנְקוּמֶען צוּ גָאר הוֹיכֶע מַדְרֵיגוֹת, אָבֶּער דָאס מֵיינְט מֶען נִישְׁט דִיר, וַוייל דוּ בִּיסְט שׁוֹין אַ פַארְטִיגֶער, דִיר הֶעלְפְט שׁוֹין גָארְנִישְׁט'; זָאלְסְטוּ וִויסְן לִיבֶּער בְּרוּדֶער אַז דָאס אִיז נִישְׁט אֱמֶת, וַוייל אוֹיךְ דוּ קֶענְסְט נָאךְ אַרוֹיסְגֵיין פוּן אַלֶע טֻמְאוֹת אוּן וֶוערְן אַ גְרוֹיסֶער צַדִּיק; בַּאנֵיי זִיךְ, הֵייבּ אָן פוּן דִי רֶגַע זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דִי גוּטֶע זַאכְן וָואס דוּ הָאסְט שׁוֹין גֶעטוּן.

לָאז זִיךְ נִישְׁט פַארְנַארְן פוּנֶעם סַמֶ"ךְ מֶ"ם, וִויסְן זָאלְסְטוּ עֶר הָאט אַפָּאר וֶועגְן וִוי אַזוֹי עֶר קוּמְט צוּם מֶענְטְשׁ, אַמָאל קוּמְט עֶר צוּם מֶענְטְשׁ מִיט אַ פַארְשְׁטֶעלַאכְץ, עֶר פַארְשְׁטֶעלְט זִיךְ מִיט מִצְוֹת, עֶר קוּמְט מִיט אַ פְרוּמֶע פָּנִים, כְּאִילוּ עֶס אִיז אַ גְרוֹיסֶע מַדְרֵיגָה צוּ זַיין דֶערְבִּיטֶערְט אוּן צֶעקְלַאפְּט, אוּן אַזוֹי וַוארְפְט עֶר אַרַיין דֶעם אִיד אִין שְׁאוֹל תַּחְתִּית, דוּרְךְ עַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה; בְּרוּדֶער אַנְטְלוֹיף פוּן דִי מְרִירוּת, הֵייבּ זִיךְ אָן צוּ פְרֵייעֶן מִיט דַיינֶע גוּטֶע זַאכְן - וֶועסְטוּ אַרַיינְגֵיין אִין דִי קְדוּשָׁה.

אוֹיסְבָּארְגְן שִׂמְחָה

דִי וָואךְ שַׁבָּת הַחוֹדֶשׁ - וֶוען מֶען בֶּענְטְשְׁט רֹאשׁ חוֹדֶשׁ נִיסָן - קֶען מֶען זוֹכֶה זַיין צוּ פוֹעֶל'ן יְשׁוּעוֹת אִין אַלֶעס וָואס מֶען דַארְף. מֶען זָאגְט בַּיים דַאוֶוענֶען (יוֹצְרוֹת פוּן מוּסָף): "הַחוֹדֶשׁ אֲשֶׁר יְשׁוּעוֹת בּוֹ מַקִּיפוֹת", צַדִּיקִים טַייטְשְׁן: 'מַקִּיפוֹת' אִיז אַ לָשׁוֹן פוּן (אָבוֹת ג, ב): 'הַחֶנְוָנִי מַקִּיף', אַ לָשׁוֹן פוּן בָּארְגְן, מֶען בָּארְגְט אוֹיס אִין דֶעם חוֹדֶשׁ יְשׁוּעוֹת פַאר יֶעדְן אֵיינֶעם; אֲפִילוּ דֶער וָואס הָאט נִישְׁט קֵיין זְכוּתִים קֶען אוֹיךְ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף בָּארְג אַ יְשׁוּעָה.

אוֹיךְ קֶען מֶען אוֹיסְבָּארְגְן שִׂמְחָה פוּן שְׁפֶּעטֶער, אֲפִילוּ וֶוען מֶען הָאט גָארְנִישְׁט, מֶען לִיגְט אִין חוֹבוֹת, מֶען וַוארְט אוֹיף יְשׁוּעוֹת - קֶען מֶען זִיךְ פְרֵייעֶן אוֹיף בָּארְג. אַזוֹי וִוי ר' אַהֲרֹן קִיבְּלִיטְשֶׁער, אַן אָרֶעמַאן; עֶר הָאט גֶעהַאט אַ שְׁטוּבּ מִיט פִיר לֵיידִיגֶע ווענְט, עֶר הָאט גָארְנִישְׁט גֶעהַאט אִין שְׁטוּבּ, אוּן אַלֶץ אִיז עֶר פְרֵיילִיךְ גֶעוֶוען; וֶוען מֶען הָאט אִים גֶעפְרֶעגְט: "פוּן וִוי הָאסְטוּ דִי כֹּחוֹת צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ, הָאסְט דָאךְ גָארְנִישְׁט?!" הָאט עֶר גֶעזָאגְט: "אִיךְ גְלֵייבּ אַז אֵיין טָאג וֶועט נָאר זַיין גוּט, דֶעמָאלְט וֶועט דִי שִׂמְחָה זַיין בִּשְׁלֵמוּת, בָּארְג אִיךְ אוֹיס שִׂמְחָה פוּן דֶעמָאלְט אוֹיף יֶעצְט".

עַל כֵּן טֵייעֶרְעֶר בְּרוּדֶער, הַארְצִיגֶער חַבֵר, זַיי פְרֵיילִיךְ, בָּארְג אוֹיס שִׂמְחָה, זוּךְ אוֹיף דִי חֲסָדִים פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, זוּךְ אוֹיף אִין דִי עֶנְגְשַׁאפְט וִוי דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מַאכְט בְּרֵייט אוּן דַאנְק אִים אוּן לוֹיבּ אִים; וַוייל וִוי מֶער מֶען דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן - אַלְץ נֶענְטֶער וֶוערְט מֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אִיךְ בִּין גֶעבִּינְדְן אִין תְּפִיסָה בַּיי דִי טוּמְאָה

דֶעם שַׁבָּת בֶּענְטְשְׁט מֶען חוֹדֶשׁ נִיסָן, חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (רֹאשׁ הַשָּׁנָה יא.): ״בְּנִיסָן נִגְאֲלוּ״, אִין נִיסָן זֶענֶען אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערְן אוֹיסְגֶעלֵייזְט גֶעוָוארְן פוּן מִצְרַיִם, ״בְּנִיסָן עֲתִידִין לִיגָּאֵל״, אוּן אִין חוֹדֶשׁ נִיסָן וֶועלְן מִיר אוֹיסְגֶעלֵייזְט וֶוערְן; דָאס מֵיינְט מֶען דִי גְרוֹיסֶע גְּאוּלָה וָואס מָשִׁיחַ וֶועט אוּנְז אַלֶע אוֹיסְלֵייזְן, אוּן אוֹיךְ מֵיינְט דָאס דִי גְּאוּלָה פְּרָטִית; יֶעדֶער אֵיינֶער קֶען זוֹכֶה זַיין צוּ אוֹיסְגֶעלֵייזְט וֶוערְן פוּן זַיינֶע שְׁוֶוערֶע נִסְיוֹנוֹת אוּן שְׁלֶעכְטֶע תַּאֲווֹת, וַוייל אִין חוֹדֶשׁ נִיסָן קוּמְט אַרָאפּ אַ הֵיילִיגְקֵייט אוֹיף יֶעדְן אֵיינֶעם.

וִוי אַזוֹי וֶוערְט מֶען אוֹיסְגֶעלֵייזְט פוּן דִי שְׁוֶוערֶע נִסְיוֹנוֹת? דוּרְךְ תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, דוּרְךְ זִיךְ אוֹיסְרֶעדְן דָאס הַארְץ מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דִי אֵייגֶענֶע שְׁפְּרַאךְ, דִי שְׁפְּרַאךְ וָואס מֶען אִיז גֶעווֹאוֹינְט צוּ רֶעדְן. דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק ב, סִימָן כה): ״הִתְבּוֹדְדוּת הוּא מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה וּגְדוֹלָה מִן הַכֹּל״, דָאס שְׁמוּעֶסְן מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דִי אֵייגֶענֶע שְׁפְּרַאךְ אִיז זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע זַאךְ, עֶס אִיז הֶעכֶער אַלֶעס; דֶערִיבֶּער זָאלְסְטוּ טוּן דִי הֵיילִיגֶע עֲבוֹדָה, גֵיי אִין אַ פְּלַאץ וואוּ קֵיינֶער אִיז נִישְׁט דָארְט, שְׁמוּעֶס אוֹיס דַיין הַארְץ, בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: **״הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער הָאבּ רַחְמָנוּת אוֹיף מִיר, אִיךְ וִויל אַזוֹי שְׁטַארְק זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, אִיךְ וִויל נִישְׁט טוּן שְׁלֶעכְטֶע זַאכְן, וָואס זָאל אִיךְ טוּן אַז אִיךְ הָאבּ שְׁוֶוערֶע בִּיטֶערֶע נִסְיוֹנוֹת, אִיךְ שְׁפִּיר זִיךְ וִוי אִיךְ בִּין גֶעבִּינְדְן אִין תְּפִיסָה בַּיי דִי טוּמְאָה, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל אַרוֹיסְגֵיין פוּן מַיינֶע תַּאֲווֹת רָעוֹת, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל דִיךְ דִינֶען, אִיךְ זָאל נָאר טוּן דַיין ווִילְן״**; אַזוֹי זָאלְסְטוּ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּן לֵייג צוּ דַיינֶע אֵייגֶענֶע תְּפִלּוֹת; וֶועסְטוּ אַרוֹיסְגֵיין פוּן דַיין אֵייגֶענֶע גָלוּת.

גֶעוֶוען קַאלְט אוּן טְרוּקְן,
יֶעצְט קֶענֶען מִיר זִיךְ בַּאנֵייעֶן

דִי וָואךְ אִיז שַׁבָּת הַחוֹדֶשׁ, מֶען בֶּענְטְשְׁט רֹאשׁ חוֹדֶשׁ נִיסָן, מֶען גֵייט אַרַיין אִין דִי זוּמֶער חֳדָשִׁים; נָאךְ אַ לַאנְגֶע קַאלְטֶע ווִינְטֶער וָואס אַלֶע בֵּיימֶער זֶענֶען גֶעוֶוען טְרוּקְן - הֵייבְּט זִיךְ יֶעצְט אָן אַ נֵייעֶ צַייט, עֶס הֵייבְּט אָן וַואקְסְן פֵּירוֹת, עֶס קוּמֶען אַרוֹיס דִי בְּלֶעטְלֶעךְ; דָאס לֶערְנְט אוּנְז אַז אֲפִילוּ דוּרְכְאוֹיס אַזַא לַאנְגֶע צַייט זֶענֶען מִיר גֶעוֶוען קַאלְט אוּן טְרוּקְן - קֶענֶען מִיר יֶעצְט זִיךְ בַּאנֵייעֶן אוּן צוּרִיק אָנְהֵייבְּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן מִיט חַיּוּת אוּן שִׂמְחָה.

לִיבֶּער בְּרוּדֶער, הֵייבּ אָן דַיין טָאג מִיט גֵיין אִין שׁוּל, טוּ נִישְׁט גָארְנִישְׁט אֵיידֶער דוּ גֵייסְט אִין שׁוּל. דֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ״ן, סִימָן לא), עֶס אִיז רִיכְטִיג מֶען זָאל גְלַייךְ אִינְדֶערְפְרִי דַאוֶוענֶען, וַוייל דַאוֶוענֶען אִיז אַזוֹי גְרוֹיס אוּן טֵייעֶר, אוּן אוֹיבּ מֶען שְׁטוּפְּט דָאס אָפּ, קֶען זַיין מֶען וֶועט פַארְפַּאסְן דָאס דַאוֶוענֶען, דֶערִיבֶּער דַארְף מֶען דַאוֶוענֶען וָואס פְּרִיעֶר.

זַיי זִיךְ מְקַבֵּל זַיין צוּ דַאוֶוענֶען שַׁחֲרִית מִנְחָה מַעֲרִיב מִיט מִנְיָן; אַז מֶען דַאוֶוענְט מִיט מִנְיָן אִיז מֶען מַמְשִׁיךְ אוֹיף זִיךְ דִי הַשְׁגָּחָה עֶלְיוֹנָה. דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (בְּרָכוֹת ו:): ״כָּל הָרָגִיל לָבֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְלֹא בָּא יוֹם אֶחָד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְשָׁאֵיל בּוֹ״, וֶוען אַ מֶענְטְשׁ דַאוֶוענְט יֶעדְן טָאג מִיט מִנְיָן אוּן אֵיין טָאג פַארְפֶעלְט עֶר צוּ קוּמֶען אִין שׁוּל, פְרֶעגְט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אוֹיף דֶעם מֶענְטְשׁ, פַארְוָואס אִיז עֶר נִישְׁט גֶעקוּמֶען אִין שׁוּל? אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶעלְפְט אִים עֶר זָאל וַוייטֶער קֶענֶען קוּמֶען, עֶר נֶעמְט אַוֶועק פוּנֶעם מֶענְטְשׁ זַיין פְּרָאבְּלֶעם.

גֵיי מִיט צִיצִית אוּן טוּ אָן תְּפִילִין, אוּן דֶער עִיקָר זָאלְסְטוּ זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דִי הֵיילִיגֶע מִצְוֹת. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (מְנָחוֹת מג:): ״כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ תְּפִלִּין בְּרֹאשׁוֹ וּתְפִלִּין בִּזְרוֹעוֹ וְצִיצִית בְּבִגְדוֹ וּמְזוּזָה בְּפִתְחוֹ הַכֹּל בְּחִיזּוּק שֶׁלֹּא יֶחֱטָא״, וֶוער עֶס טוּט אָן תְּפִלִּין אוּן גֵייט מִיט צִיצִית אוּן הָאט אַ מְזוּזָה אִין שְׁטוּבּ - וֶועט זִיכֶער נִישְׁט זִינְדִיגְן; וַוייל אַז מֶען פְרֵייט זִיךְ אַז מֶען הָאט דִי זְכִיָּה צוּ טוּן דִי הֵיילִיגֶע מִצְוֹת - בַּאקוּמְט מֶען אַ שְׁמִירָה עֶלְיוֹנָה, מֶען וֶוערְט אָפְּגֶעהִיטְן פוּן אַלֶעם שְׁלֶעכְט.

אַ שִׁידוּךְ הָאט נָאר מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן

דֶעם שַׁבָּת בֶּענְטְשְׁן מִיר חוֹדֶשׁ נִיסָן, דֶער מִנְהָג בַּיי אוּנְז אִיז צוּ לֵיינֶען אִין דִי עֶרְשְׁטֶע צְוֶועלְף טֶעג דִי פַּרְשָׁה פוּן דִי נְשִׂיאִים (פַּרְשַׁת נָשֹׂא, פוּן חֲמִישִׁי בִּיז סוֹף פַּרְשָׁה), עֶס אִיז מְסוּגָּל פַאר אַסַאךְ זַאכְן, בִּפְרַט פַאר בָּחוּרִים אוּן מֵיידְלֶעךְ וָואס דַארְפְן אַ שִׁידוּךְ. וַוייל דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת חִתּוּן, סִימָן ו): ״מִי שֶׁקָּשֶׁה לוֹ לִמְצֹא זִוּוּגוֹ, יַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִקְרוֹת בְּקָרְבְּנוֹת הַנְּשִׂיאִים״, וֶועם עֶס גֵייט שְׁוֶוער צוּ טְרֶעפְן אַ שִׁידוּךְ זָאל זָאגְן דִי

"קָרְבְּנוֹת הַנְּשִׂיאִים"; אִיז זִיכֶער אִין דִי טֶעג וָואס מֶען לֵיינְט דִי פַּרְשָׁה פוּן דִי קָרְבְּנוֹת הַנְּשִׂיאִים אִיז זֵייעֶר מְסוּגָּל צוּ פּוֹעֵל'ן אַ שִׁידוּךְ. זָאלְסְטוּ זָאגְן יֶעדְן טָאג דִי פַּרְשָׁה פוּן דִי נְשִׂיאִים, אוּן וֶוען דוּ עֶנְדִיגְסְט זָאגְן דִי פַּרְשָׁה זָאלְסְטוּ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל רַחְמָנוּת הָאבְּן אוֹיף דִיר אוּן דִיר גֶעבְּן דַיין שִׁידוּךְ.

לִיבֶּער בְּרוּדֶער הָאבּ נִישְׁט קֵיין תַּרְעוּמוֹת אוֹיפְן אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז דוּ הָאסְט נָאכְנִישְׁט דַיין שִׁידוּךְ, זַיי נִישְׁט בְּרוֹגֶז אוֹיפְן אֵייבֶּערְשְׁטְן, דוּ זָאלְסְט וַוייטֶער בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן מִיט רַחְמָנוּת עֶר זָאל דִיר בְּרֶענְגֶען דַיין שִׁידוּךְ, רֶעד זִיךְ נִישְׁט אַיין אַז אֵיינֶער קֶען דִיר הֶעלְפְן מִיט אַ שִׁידוּךְ, נָאר דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט דִיךְ הֶעלְפְן אוּן נָאר עֶר מַאכְט שִׁידוּכִים. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סח, ג): "מָצִינוּ בַּתּוֹרָה בַּנְּבִיאִים וּבַכְּתוּבִים שֶׁאֵין זִוּוּגוֹ שֶׁל אִישׁ אֶלָּא מִן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא", מִיר גֶעפִינֶען אִין דִי תּוֹרָה, אִין נְבִיאִים אוּן אִין כְּתוּבִים אַז אַ שִׁידוּךְ הָאט נָאר מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן.

וָואס הָאט מֶען פוּן אַ שִׁידוּךְ אָן שָׁלוֹם בַּיִת?

אוּנְזֶער מִנְהָג אִיז צוּ לֵיינֶען מִיט אַ סֵפֶר תּוֹרָה נָאךְ שַׁחֲרִית - אִין דִי עֶרְשְׁטֶע צְוֶועלְף טֶעג פוּן חוֹדֶשׁ נִיסָן - דִי פַּרְשָׁה פוּן דִי נְשִׂיאִים, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת חִתּוּן, סִימָן ו), עֶס אִיז מְסוּגָּל אוֹיף אַ שִׁידוּךְ; דָאס מֵיינְט מֶען אוֹיךְ אִינְגֶעלַייט וָואס הָאבְּן שׁוֹין חֲתוּנָה גֶעהַאט, אַ שִׁידוּךְ אִיז שָׁלוֹם בַּיִת, וַוייל וָואס הָאט מֶען פוּן אַ שִׁידוּךְ אָן שָׁלוֹם בַּיִת?

בַּיים רֶבִּי'ן אִיז גֶעוֶוען אַ יְסוֹד אִין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם צוּ הָאבְּן שָׁלוֹם בַּיִת, דֶער רֶבִּי הָאט אוּנְז זֵייעֶר אָנְגֶעזָאגְט מִיר זָאלְן מְכַבֵּד זַיין דִי וַוייבּ, אִיר הַאלְטְן טֵייעֶר (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן רסד).

דֶער צַדִּיק רֶבִּי מֵאִיר'ל פְּרֶעמִישְׁלָאנֶער זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ זָאגְט אוֹיפְן פָּסוּק (בַּמִּדְבָּר ז, יד): "כַּף אַחַת", אֵיין בֵּייג - "עֲשָׂרָה זָהָב", בְּרֶענְגְט עֲשִׁירוּת, דָאס אִיז וָואס אִיז וִויכְטִיג בַּיי אַ שִׁידוּךְ אוּן בַּיי שָׁלוֹם בַּיִת, חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (יְבָמוֹת סג.): "נְחִית דַּרְגָּא נְסִיב אִיתְּתָא", בֵּייג אַיין דַיין קָאפּ אוּן הָאבּ חֲתוּנָה; נָאר אַז מֶען בֵּייגְט אַיין דֶעם קָאפּ פַאר'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, מֶען גֶעדֶענְקְט אַז אַלֶעס אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער; מַיין שִׁידוּךְ, מַיין מִשְׁפָּחָה, מַיין לֶעבְּן - אַלֶעס אַלֶעס אִיז נִישְׁט קֵיין מִקְרֶה, נִישְׁטָא קֵיין פֶּערְצוּפָאל, אַלֶעס אִיז פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן - אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ 'עֲשָׂרָה זָהָב', קוּמֶען צוּ דִי הֶעכְסְטֶע דַּרְגָּא, דִי צֶענְטֶע דַּרְגָּא.

מַאךְ אַ פְרִישֶׁע הַתְחָלָה פוּן דֶעם שַׁבַּת הַחוֹדֶשׁ צוּ רֶעדְן שֵׁיין אִין שְׁטוּבּ; אֲפִילוּ מֶען רֶעדְט נִישְׁט שֵׁיין צוּ דִיר, זָאלְסְטוּ וַוייטֶער רֶעדְן שֵׁיין. אַז מֶען אִיז מְכַבֵּד דִי וַוייבּ מִיט דִי כַּוָּונָה, וַוייל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעהֵייסְן - דֶעמָאלְט אִיז גוּט, אוּן אֲפִילוּ דִי וַוייבּ פַארְלִירְט זִיךְ אוּן זִידְלְט אָן - אִיז מֶען וַוייטֶער מְכַבֵּד מֶען רֶעדְט וַוייטֶער שֵׁיין.

נִישְׁט מַסִּיחַ דַּעַת זַיין פוּן זַיין פְרֵיילִיךְ

מֶען טָאר נִישְׁט מַסִּיחַ דַּעַת זַיין פוּן זַיין פְרֵיילִיךְ מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן מִיט דִי מִצְוֹת וָואס מֶען אִיז זוֹכֶה אַרַיינְצוּכַאפְּן - אֲפִילוּ פָּאר אֵיין רֶגַע נִישְׁט, אוּן אֲפִילוּ מֶען זֶעט זִיךְ זֵייעֶר שְׁלֶעכְט אוּן מֶען קֶען נִישְׁט טְרֶעפְן אִין זִיךְ קֵיין אֵיין גוּטֶע זַאךְ - דַארְף מֶען זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דֶעם אַז מֶען אִיז אַ אִיד, אוּן מִיט דֶעם וָואס מֶען דִינְט נִישְׁט עֲבוֹדָה זָרָה. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (מְגִילָּה יג.): "כָּל הַכּוֹפֵר בַּעֲבוֹדָה זָרָה נִקְרָא יְהוּדִי", יֶעדֶער וָואס לֵייקְנְט אִין דִי עֲבוֹדָה זָרָה וֶוערְט אָנְגֶערוּפְן 'אִישׁ יְהוּדִי'.

פוּן דִי שִׂמְחָה קֶען מֶען נִישְׁט פַאלְן, וַוייל אֲפִילוּ מֶען זָאל זַיין דֶער עֶרְגְסְטֶער אוּן דֶער וַוייטְסְטֶער מֶענְטְשׁ - קֶען מֶען זִיךְ נָאכְאַלְץ פְרֵייעֶן אַז מֶען אִיז אַ אִיד אוּן נִישְׁט קֵיין גוֹי. אַזוֹי וִוי עֶס אִיז גֶעוֶוען דִי מַעֲשֶׂה (הוּבָא בְּסֵפֶר פְּרִי צַדִּיק חַג הַשָּׁבוּעוֹת, אוֹת יג), דֶער הֵיילִיגֶער קְדוּשַּׁת לֵוִי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ פְלֶעגְט יֶעדְן טָאג זָאגְן דִי בִּרְכוֹת הַשַּׁחַר הוֹיךְ אוֹיפְן קוֹל, אֵיין טָאג הָאט עֶר פַארְפֶעלְט צוּ זָאגְן דִי בְּרָכָה "שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי", אִיז אֵיינֶער צוּגֶעגַאנְגֶען צוּ אִים אוּן גֶעזָאגְט: "רֶבִּי, אִיר הָאט אוֹיסְגֶעלָאזְט אַ בְּרָכָה, דִי בְּרָכָה פוּן שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי", הָאט אִים דֶער הֵיילִיגֶער קְדוּשַּׁת לֵוִי גֶעזָאגְט: "אִיךְ הָאבּ שׁוֹין גֶעמַאכְט הַיינְט דִי בְּרָכָה! וֶוען אִיךְ בִּין אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען אִינְדֶערְפְרִי בִּין אִיךְ גֶעוֶוען זֵייעֶר צֶעבְּרָאכְן בַּיי מִיר, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גֶעקֶענְט טְרֶעפְן קֵיין שׁוּם זַאךְ מִיט וָואס אִיךְ זָאל זִיךְ קֶענֶען מְחַיֶּה וּמְחַזֵּק זַיין, הָאבּ אִיךְ גֶעטְרַאכְט צוּ מִיר: 'אַ אִיד בִּין אִיךְ דָאךְ, אִיךְ בִּין נִישְׁט קֵיין גוֹי', אוּן פוּן גְרוֹיס שִׂמְחָה הָאבּ אִיךְ מִיךְ נִישְׁט גֶעקֶענְט אַיינְהַאלְטְן, אוּן אִיךְ הָאבּ גְלַייךְ גֶעמַאכְט דִי בְּרָכָה 'שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי', מִיט דֶעם הָאבּ אִיךְ זִיךְ מְחַיֶּה גֶעוֶוען".

קול אמונה - 212-444-9191